

Een tipje van de luiier

Bert de Leeuw
Gemeente Apeldoorn
Adviseur circulariteit en milieu

b.deleeuw@apeldoorn.nl

5.400 luiers per kind

Schoonouders 2019: van verkeer naar het afvalputje

Mijn drijfveer:

de wereld voor onder andere onze buurkinderen (9, 6 en 5 jaar) wat mooier achter te laten.

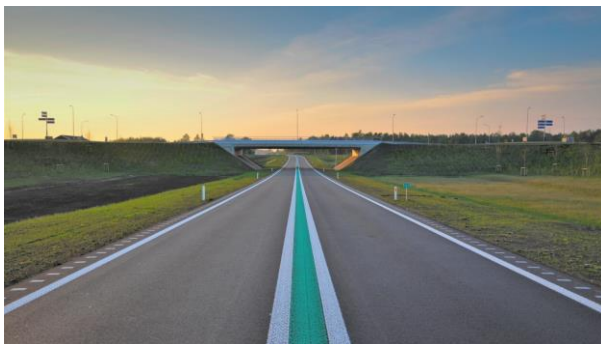
Rijdt u of rijden anderen...?

Ter overdenking

Blauw: alleen...

Groen: alleen ...

Beleidsplan Apeldoorn: Recycleservice 2025

AFVAL SCHEIDEN
ZO DOET U DAT!

OPGEHAALD AAN HUIS

- GFT**
Groente-, fruit- en tuinafval
1 keer per 2 weken
- PMD**
Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankpakken
1 keer per 2 weken
- Papier**
1 keer per 4 weken
- BEST - tas**
Boeken, elektrische apparaten, speelgoed, textiel
3 keer per jaar

BRENGT U NAAR DE (ONDERGRONDSE) CONTAINER

- Restafval
- Luiers
- Glazen flessen
- Kleding
- PMD
- Papier

BRENGT U WEG NAAR HET RECYCLEPLEIN

- Grofvuil
- Klein chemisch afval
- Oud ijzer
- Snoeiafval

OPTIONEEL

- grijze container voor restafval**
140 liter
€ 25,- aanschafkosten
€ 7,75 per lediging
Legen op aanmelding
- Service voor medisch geïndiceerden**
Recycleservice
Medische bijdrageregeling

Onze inzamelaar: Circulus

De 167.261 inwoners (78.110 huishoudens) betalen alleen voor restafval.

In 2022: 66,8 kg fijn restafval per inwoner.

Waar en hoe?

Wat vinden de bewoners?

Redenen ontevredenheid inzameling luiers	n	%
er zijn te weinig inzamelpunten / te weinig inleverpunten / ze zijn ver	12	48%
onduidelijk / onbekend wat waar kan worden aangeleverd	2	8%
overig	10	40%
weet ik niet	2	8%
totaal (meerdere antwoorden mogelijk)	25	104%

Luiers: spekkoper door samenwerking

Cirkelwaarde:
grondstoffenalliantie van drie partijen; AVU, Circulus en Rova

ARN: afval energiecentrale (Weurt, bij Nijmegen)
2 september 2021: start luierreclycling
Thermische drukhydrolyse

15.000 ton per jaar

Luiers: spekkoper door samenwerking

Apeldoorn 2022:
5 kg per inwoner in luiерcontainer (ruim 800 ton per jaar)
4 kg per inwoner in fijn restafval

800 ton <-> 15.000 ton
= 5,33%
167.261 inwoners <-> 17.815.508 inwoners
= 0,9%

Luiers: spekkoper qua capaciteit, maar de Euro's dan ??

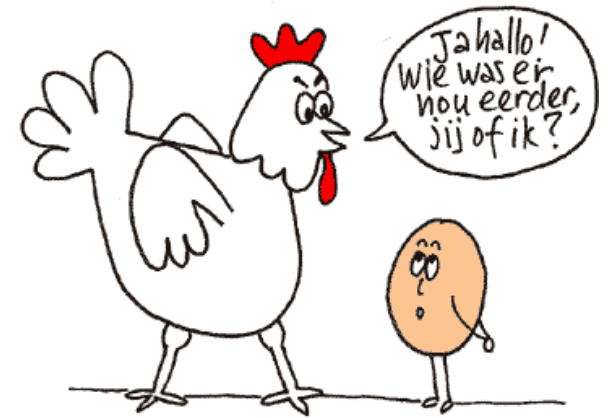

Er moet geld bij...

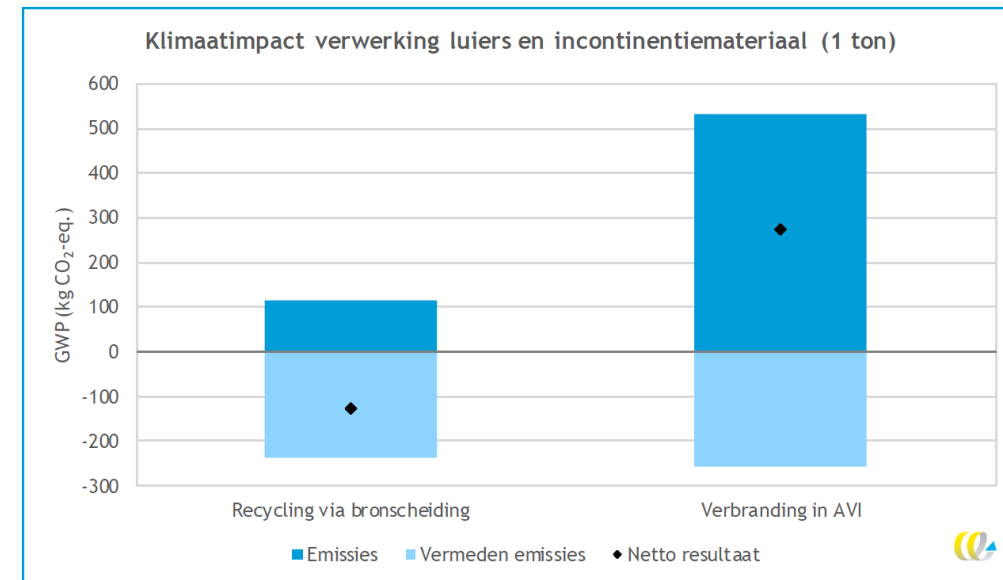

Waarom dan toch de aparte, gratis inzameling van luiers en incontinentiemateriaal ?

- CO2
- Niemand kiest voor het gebruik van incontinentiemateriaal of ander medisch materiaal;
- “De luierketen is van iedereen, dus van niemand” (*): de markt wachtte op voldoende aanvoer, de gemeenten wachtten op voldoende verwerkingscapaciteit.

(*) Rapport van 10 december 2021 (in opdracht van Rijkswaterstaat): Verkenning van knelpunten en oplossingen voor het sluiten van de keten voor luiers en incontinentiemateriaal

Dat past in het volgende plaatje

Niemand kiest:

- voor het gebruik van incontinentiemateriaal of ander medisch materiaal;
- voor armoede;
- voor het niet kunnen wegbrengen van afval;
- voor het wonen samen met onbekenden in zorgwoningen in een complex omzoomd door zogenaamde levensbomen.

Wat doen wij eraan?

- ...
- ...
- ...
- ...

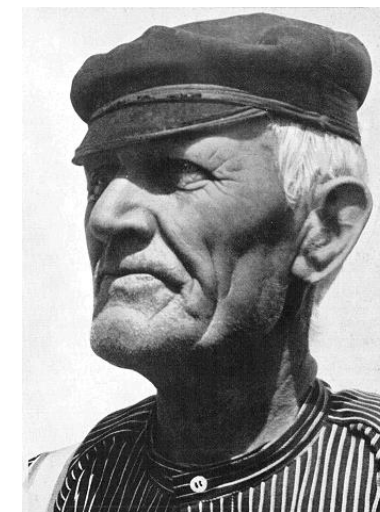
Over gescheiden inzameling weinig discussie: zuinig met grondstoffen zit in de genen

De gestorven vrouw was erg corpulent en bij het afleggen was het zeer moeilijk haar kleding uit te trekken, zoodat men er toe overging het nachtjak en het ondergoed eenvoudig los te knippen. De boer stond er zelf bij en herhaaldelijk drong hij aan:

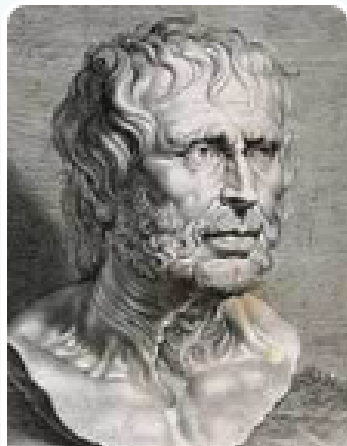
‘Veurzichtig, veurzichtig, je môt 'et niet te arg verknippe, d'r kunne nog kleertjes veur de kleine Koba (een der kinderen) van gemaakt wörre...’

Uit: P.J. Meertens en Anne de Vries (red.), *De Nederlandse volkskarakters*.

J.H. Kok, Kampen 1938. (hoofdstuk: De Veluwenaars)

Tot slot

“Geld alleen heeft nog niemand rijk gemaakt.”

— **Seneca**

Romeins filosoof, staatsman en toneelschrijver 5 v.C. - 65 n.C.

Boven het maaiveld schijnt de zon